

DOLOŽKA PREDNOSTI
medzinárodnej zmluvy pred zákonmi
(čl. 7 ods. 5 ústavy)

1. Gestor zmluvy:

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky

2. Názov zmluvy:

Dohoda o leteckej doprave medzi Spojenými štátmi americkými na jednej strane, Európskou úniou a jej členskými štátmi na druhej strane, Islandom na tretej strane a Nórsym kráľovstvom na štvrtej strane

Podpísaná dňa 16. júna 2011 v Luxemburgu

3. Účel a predmet zmluvy a jeho úprava v právnom poriadku Slovenskej republiky:

Dohoda o leteckej doprave medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Spojenými štátmi americkými (ďalej len „USA“) na druhej strane podpísaná 25. a 30. apríla 2007 (ďalej len „Dohoda o leteckej doprave medzi EÚ a USA“) nadobudla platnosť 30. marca 2008. V článku 18 ods. 5 Dohody o leteckej doprave medzi EÚ a USA sa potvrdzuje cieľ obidvoch strán „maximalizovať výhody pre spotrebiteľov, letecké spoločnosti, pracovníkov a verejnosť na oboch stranách Atlantického oceánu prostredníctvom rozšírenia tejto dohody na tretie krajiny“. V článku 18 ods. 5 Dohody o leteckej doprave medzi EÚ a USA sa ďalej požaduje od spoločného výboru zriadeného na základe článku 18 ods. 1 Dohody o leteckej doprave medzi EÚ a USA, aby „vypracoval návrh podmienok a postupov, ktoré by sa požadovali na účely pristúpenia tretích krajín k tejto dohode“. Nórsko a Island formálne požiadali o pristúpenie k Dohode o leteckej doprave medzi EÚ a USA v roku 2007. V súlade s článkom 18 ods. 5 Dohody o leteckej doprave medzi EÚ a USA spoločný výbor vypracoval na svojom zasadnutí 16. novembra 2010 návrh na pristúpenie Islandu a Nórska k Dohode o leteckej doprave medzi EÚ a USA pozostávajúci zo štvorstrannej „sprievodnej dohody“ a doplnkovej dohody pre vnútorné opatrenia medzi Úniou, Nórskom a Islandom. Keďže Nórsko a Island sú neoddeliteľnou súčasťou Spoločného európskeho leteckého priestoru, týmito dohodami sa zabezpečí dôsledný regulačný rámec pre lety medzi USA a jednotným trhom leteckej dopravy v EÚ – vrátane Islandu a Nórska. Vytvorila sa tým komerčné výhody pre letecké spoločnosti a zákazníkov v EÚ a najmä sa zabezpečí súlad Dohody o leteckej doprave medzi EÚ a USA so spoločnou škandinávskou politikou v leteckej doprave. Návrhom sa zároveň zachová dvojstranný charakter Dohody o leteckej doprave medzi EÚ a USA. Island a Nórsko budú zaviazané zúčastniť sa na rokovaníach so Spojenými štátmi o druhej etape dohody o leteckej doprave.

Vo svojom rozsudku z 28. apríla 2015 vo veci *C-28/12, Komisia/Rada* (ďalej len „rozsudok“), Súdny dvor zrušil rozhodnutie Rady a zástupcov vlád členských štátov Európskej únie, zasadajúcich v Rade zo 16. júna 2011 o podpise a predbežnom vykonávaní Dohody o leteckej doprave medzi Spojenými štátmi americkými na jednej strane, Európskou úniou a jej členskými štátmi na druhej strane, Islandom na tretej strane a Nórsym kráľovstvom na štvrtej strane a o podpise a predbežnom vykonávaní Doplnkovej dohody medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane, Islandom na druhej strane a Nórsym kráľovstvom na tretej strane o uplatňovaní Dohody o leteckej doprave medzi Spojenými štátmi americkými na jednej strane,

Európskou úniou a jej členskými štátmi na druhej strane, Islandom na tretej strane a Nórsnym kráľovstvom na štvrtej strane (2011/708/EÚ) (Ú. v. EÚ L 283, 29.10.2011) (ďalej len „rozhodnutie 2011/708/EÚ“), z dôvodu, že Rada nemohla oprávnené schváliť podpis a predbežné vykonávanie Dohody o pristúpení a Doplnkovej dohody v akte prijatom spolu so zástupcami vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady. Súd však zachoval účinky rozhodnutia 2011/708/EÚ až dovtedy, kým v primeranej lehote odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku nenadobudne účinnosť nové rozhodnutie, ktoré má Rada prijať na základe článku 218 ods. 5 a 8 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. S cieľom dosiahnuť súlad s rozsudkom, Rada prijala nové rozhodnutie o podpise a predbežnom vykonávaní Dohody o pristúpení a Doplnkovej dohody s výhradou ich uzavretia k neskoršiemu dátumu. Rozhodnutie 2011/708/EÚ bolo v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora zrušené rozhodnutím Rady (EÚ) 2023/684 zo dňa 20. marca 2023 o podpise a predbežnom vykonávaní Dohody o leteckej doprave medzi Spojenými štátmi americkými na jednej strane, Európskou úniou a jej členskými štátmi na druhej strane, Islandom na tretej strane a Nórsnym kráľovstvom na štvrtej strane a o podpise a predbežnom vykonávaní Doplnkovej dohody medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane, Islandom na druhej strane a Nórsnym kráľovstvom na tretej strane o vykonávaní Dohody o leteckej doprave medzi Spojenými štátmi americkými na jednej strane, Európskou úniou a jej členskými štátmi na druhej strane, Islandom na tretej strane a Nórsnym kráľovstvom na štvrtej strane (Ú. v. EÚ L 89, 27.3.2023), ale jeho účinky zostávajú zachované do nadobudnutia účinnosti nového rozhodnutia Rady Európskej únie.

Dohoda o leteckej doprave medzi Spojenými štátmi americkými na jednej strane, Európskou úniou a jej členskými štátmi na druhej strane, Islandom na tretej strane a Nórsnym kráľovstvom na štvrtej strane neupravuje vzťahy v právnom poriadku Slovenskej republiky z dôvodu, že tieto vzťahy sú upravené priamo v Dohode o leteckej doprave medzi EÚ a USA.

4. Priama úprava práv alebo povinností fyzických osôb alebo právnických osôb:

Dohoda upravuje práva a povinnosti fyzických alebo právnických osôb v bode 6 Prílohy

5. Úprava predmetu medzinárodnej zmluvy v práve EÚ:

V primárnom práve Európskej únie sú upravené právomoci pre potreby uzavretia Dohody - články 216 a 218 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 202, 7.6.2016).

Predmet zmluvy je ďalej upravený v čl. 100 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v spojení s článkom 218 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

V sekundárnom práve Európskej únie vo viacerých právne záväzných aktoch Európskych spoločenstiev a Európskej únie, napríklad:

- nariadenie Rady (EHS) č. 95/93 z 18. januára 1993 o spoločných pravidlách pridelovania prevádzkových intervalov na letiskách Spoločenstva (Ú. v. ES L 14, 22.1.1993; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 7/zv. 2) v platnom znení,
- nariadenie Komisie (ES) č. 474/2006 z 22. marca 2006 o vytvorení zoznamu Spoločenstva týkajúceho sa leteckých dopravcov, ktorí podliehajú zákazu vykonávania leteckej dopravy v rámci Spoločenstva, uvedeného v kapitole II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005 (Ú. v. EÚ L 84, 23.3.2006) v platnom znení,

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 293, 31.10.2008) v platnom znení,
- nariadenie Komisie (EÚ) č. 452/2014 z 29. apríla 2014, ktorým sa stanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa letovej prevádzky prevádzkovateľov z tretích krajín podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Ú. v. EÚ L 133, 6.5.2014) v platnom znení.

Zhoda s právom EÚ: úplná.

6. Kategória zmluvy podľa čl. 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (vyžaduje pred ratifikáciou súhlas Národnej rady Slovenskej republiky):

Dohoda je podľa čl. 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodnou hospodárskou zmluvou všeobecnej povahy a zároveň je medzinárodnou zmluvou, ktorá zakladá priamo práva a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, preto sa pred ratifikáciou vyžaduje súhlas Národnej rady Slovenskej republiky.

7. Kategória zmluvy podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (má prednosť pred zákonmi):

Dohoda je mnohostrannou medzinárodnou zmluvou prezidentskej povahy podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá priamo zakladá práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktorá po ratifikácii a vyhlásení spôsobom ustanoveným zákonom, má prednosť pred zákonmi. Na vykonávanie tejto Dohody nie je potrebný zákon.

8. Vplyvy prijatia medzinárodnej zmluvy, ktorá má prednosť pred zákonmi, na slovenský právny poriadok (uvedú sa právne predpisy alebo ich jednotlivé ustanovenia, ktorých sa medzinárodná zmluva týka; potreba ich zrušenia alebo zmeny z dôvodu duplicity

Na vykonávanie Dohody nie je potrebné zrušiť, meniť ani prijať žiadny vnútroštátny právny predpis.